
*Chránime to najcennejšie ...
Chránime Vaše zdravie!*

OBSAH

<i>Všeobecné údaje o spoločnosti</i>	3
<i>Profil spoločnosti IMUNA PHARM, a.s.</i>	3
<i>Organizačná štruktúra spoločnosti</i>	6
<i>Základné imanie a jeho štruktúra</i>	7
<i>Predmet podnikania spoločnosti</i>	8
<i>Účtovné zásady a účtovná prax</i>	10
<i>Hlavné údaje z účtovných výkazov</i>	11
<i>Finančná analýza a zhodnotenie finančnej situácie spoločnosti</i>	13
<i>Hodnotenie uplynulého obdobia a predpokladaný vývoj nasledujúceho obdobia</i>	15
<i>Doplňujúce údaje</i>	22
<i>Návrh na rozdelenie výsledku hospodárenia za účtovné obdobie 2015</i>	23

VŠEOBECNÉ ÚDAJE O SPOLOČNOSTI

Názov spoločnosti:	IMUNA PHARM, a.s.
Adresa:	Jarková 269/17, 082 22 Šarišské Michaľany
IČO:	36 473 685
DIČ:	20 200 141 83
Zápis v obchodnom registri:	Okresný súd Prešov, oddiel Sa, vložka číslo 10222/P

PROFIL SPOLOČNOSTI IMUNA PHARM, A.S.

Spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. bola založená notárskou zápisnicou, spísanou dňa 22.6.2001 a zapísaná do Obchodného registra dňa 26.6.2001.

Samotnému vzniku IMUNY PHARM, a.s. predchádzal vznik a existencia spoločnosti Imuna Pharm Holding, a.s., ktorá v roku 2002 odkúpila technologické zariadenia a nehnuteľný majetok od Imuny š.p. v konkurze a zároveň prevzala výrobný program a značku IMUNA. V roku 2003 došlo k odkúpeniu všetkých akcií spoločnosti Imuna Pharm Holding, a.s. spoločnosťou IMUNA PHARM, a.s. a následne Imuna Pharm Holding, a.s. zanikla bez likvidácie zlúčením s IMUNA PHARM, a.s..

1. januára 1953 bola založená v Šarišských Michaľanoch spoločnosť Imuna š.p.. Už o 3 roky začala výroba prvej šarže antitetanického séra a očkovacích látok. Postupne sa predmet činnosti rozvinul na tieto oblasti výroby a výskumu:

- očkovacie látky
- prípravky z krvnej plazmy
- živné pôdy
- diagnostické prípravky
- infúzne, dialyzačné a konzervačné roztoky
- dietetické prípravky a poživatiny
- tablety
- veterinárne prípravky

Výroba krvných derivátov sa začala už rok po zahájení výroby v Imune v roku 1957. Technológia nadväzovala na frakcionačné postupy vypracované v ČSAV a overované v Ústave hematológie a krvnej transfúzie v Prahe. Prvými prípravkami boli Fibrínová pena, Fibrínový film a 20% albumín. Neskôr začala výroba imunoglobulínov, kde zvlášť významné je začatie výroby intravenózneho prípravku IVEGA v roku 1979. Imuna bola výhradný spracovateľ českej a slovenskej plazmy na krvné deriváty a sušenú ľudskú plazmu. Spracovávanie ľudskej plazmy bolo v polovici roka 2003 ukončené. IMUNA PHARM v súčasnej dobe zabezpečuje zber krvnej plazmy v Slovenskej republike, následne jej zvoz do španielskej firmy Instituto Grifols, kde sa separátne spracuje a vracia späť na slovenský trh vo forme hotových liečivých prípravkov. IMUNA PHARM, a.s. je v súčasnej dobe jedinou spoločnosťou na slovenskom trhu, ktorá ponúka krvné deriváty zo slovenskej plazmy.

V roku 1957 sa začala aj výroba infúzných roztokov. V súčasnej dobe sa vyrábajú roztoky používané k udržiavaniu homeostatickej rovnováhy, dodávaniu elektrolytov, živín, k náhrade ich patologických strát a ku korekcii nežiaducich zmien vnútorného prostredia.

Do roztokového programu patrí aj výroba dialyzačných koncentrátov a to na bicarbonátovej ako aj acetátovej báze v balení 5 a 10 litrov.

Výroba mikrobiologických diagnostických preparátov sa začala v roku 1957. Do tejto skupiny okrem bakteriologických a virologických diagnostík sú začlenené i reumatoidné diagnostiká a príprava sušených bakteriálnych lyzátov.

Výrobná skupina Tablety - adsorbenciá, bola do Imuny delimitovaná zo Slovakofarmy v roku 1971. Po prepracovaní technologických postupov sa v súčasnosti vyrábajú tieto prípravky : CARBOSORB, CARBOTOX, CARBOCIT, CARBOMAX a CARBOSORB PULVIS.

Dietetické prípravky - od roku 1976 je zdravotníctvu k dispozícii pre fenylketonurikov určený dietetický prípravok na báze cukrov a štiepených bielkovín - Sínfenal. O niečo neskôr sa začal vyrábať podobný prípravok s prídavkom minerálie - Sínfemix. V oboch prípravkoch sú aminokyseliny zbavené fenylalanínu. V roku 1994 sa začal vyrábať čisto aminokyselinový prípravok - Aminoacid, určený ako energetický bielkovinový zdroj pri fyzickej námahe, obzvlášť pre športovcov. V roku 2004 bol ukončený vývoj prípravku SínPhe1 a SínPhe Basic, ktoré nahradili vyššie uvedené produkty. V súčasnej dobe má spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. v svojom výrobnom programe dietetických prípravkov aj výrobok SínPhe 1 Junior (určený pre deti od 1 do 8 rokov).

IMUNA PHARM, a.s. prevzala časť výrobného sortimentu produktov pôvodnej spoločnosti Imuna š.p. a naďalej pokračuje v ich výrobe, predaji a inováciách. Existujúci výrobný sortiment bol doplnený o nové výroby a výrobkové rady s dôrazom na biotechnológie (vakcíny, bunkové implantáty, imunomodulátory, probiotiká, lyzáty a podobne). Zároveň za uplynulé roky existencie prešla spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. mnohými zmenami najmä v oblasti technologického rozvoja, v oblasti rozvoja obchodných aktivít a strategického rozvoja.

Základnými princípmi strategického rozvoja spoločnosti je :

- prehodnocovanie výrobného a obchodného portfólia spoločnosti a zameranie sa na investície, ktoré zodpovedajú aktuálnym trendom vo farmaceutickom priemysle
- modernizácia prípadne reštrukturalizácia existujúcich výrobných a pomocných stredísk spoločnosti s dôrazom na zabezpečenie požadovanej kvality a bezpečnosti výrobkov, nákladovú efektívnosť a zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie
- investície do vlastného výskumu a vývoja (inovácia výrobkov, resp. výrobných a kontrolných postupov)
- investície do vzdelávania zamestnancov, prehĺbovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie

Vyššie uvedené prístupy s možnosťou využitia finančných prostriedkov poskytovaných zo štrukturálnych fondov EÚ umožnili spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. zrealizovať časť stanovených cieľov. Výsledkom týchto aktivít a opatrení je dosiahnutie vyššej kvality, kvantity a bezpečnosti vyrábaných výrobkov a poskytovaných služieb. Spoločnosť IMUNA PHARM, a. s. naďalej pokračuje v trende, ktorým sa úspešne transformovala na modernú výrobnú farmaceutickú spoločnosť, úspešne pôsobiacu v súčasnom trhovom prostredí. Jej cieľom je, aby kvalita a tradícia, ktorá sa spája so spoločnosťou na stredoeurópskom trhu, bola transformovaná do globálnych rozmerov.

Štatutárne orgány spoločnosti ku dňu 31.12.2015 boli:

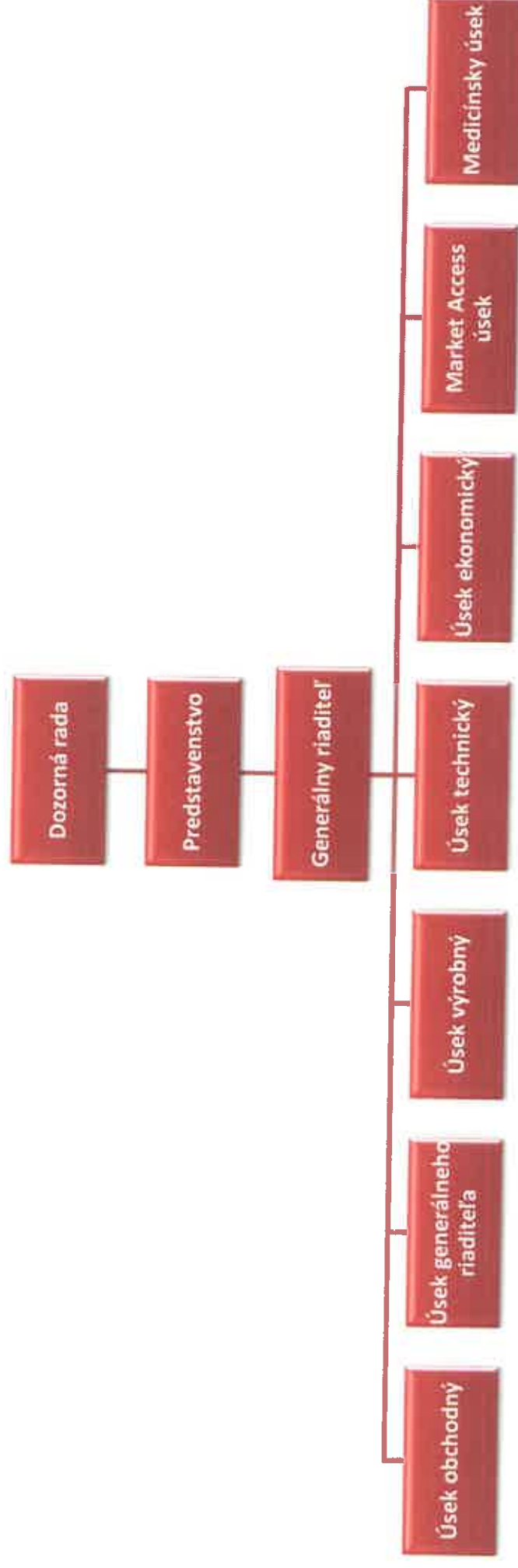
Dozorná rada spoločnosti:

Miriám Rolaková - predseda dozornej rady
Ing. Krajňák Ladislav - člen dozornej rady
Rusinkovič Andrej - člen dozornej rady

Predstavenstvo spoločnosti:

MVDr. Martina Vulganová - predseda predstavenstva
MVDr. Schvalb Peter - člen predstavenstva
MUDr. Elena Marušáková - člen predstavenstva
Ing. Karol Bačo - člen predstavenstva

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA SPOLOČNOSTI IMUNA PHARM

Chráňme to najcennejšie...
Chráňme Vaše zdravie!

imuna

ZÁKLADNÉ IMANIE A JEHO ŠTRUKTÚRA

Výška upísaného a splateného základného imania spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. bola k 31.12.2015 v celkovej výške 13 122 299,52 EUR.

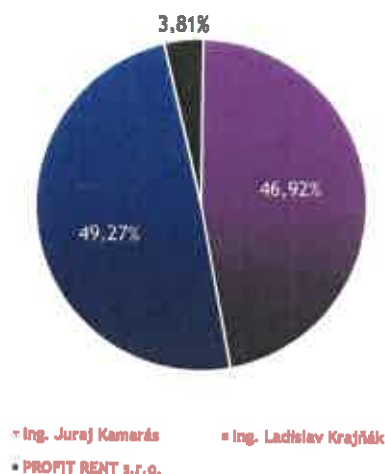
Štruktúra základného imania spoločnosti zapísaného do Obchodného registra k 31.12.2015:

- 370 ks cenných papierov na meno s menovitou hodnotou 33 194 EUR,
- 2 ks cenných papierov na meno s menovitou hodnotou 16 597 EUR,
- 8 ks cenných papierov na meno s menovitou hodnotou 100 000 EUR,
- 1 ks cenného papiera na meno s menovitou hodnotou 7 325 EUR.

Štruktúra vlastníkov spoločnosti k 31.12.2015:

- 46,92 % - Ing. Juraj Kamarás - 6 157 487 EUR,
- 49,27 % - Ing. Ladislav Krajňák - 6 464 813 EUR
- 3,81 % - PROFIT RENT s.r.o. - 500 000 EUR

Štruktúra vlastníkov spoločnosti
IMUNA PHARM, a.s. k 31.12.2015

PREDMET PODNIKANIA SPOLOČNOSTI

V Obchodnom registri má spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. zapísané nasledovné činnosti:

- výroba prístrojov a zariadení (okrem elektrických častí)
- inžinierska činnosť v stavebníctve (okrem vybraných činností vo výstavbe)
- sprostredkovateľská činnosť
- obchodná činnosť - prístroje a zariadenia pre zdravotníctvo
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod)
- veľkoobchod so strojmi a strojnými zariadeniami, výrobkami elektrotechnického a gumárenského priemyslu, výrobkami chemického priemyslu /mimo jedov, žieravín a zvlášť nebezpečných jedov/, hutníckymi materiálmi, kovovými materiálmi a výrobkami z nich, výrobkami hutníckeho železa, neželezných kovov a ferozliatin, nerastnými surovinami, palivami, ropou, uhlím a výrobkami z nich, drevom a výrobkami z dreva, papierom a výrobkami, sklom a výrobkami zo skla, celulózou, spotrebnou a priemyselnou elektronikou, dopravnými prostriedkami a motorovými vozidlami, nábytkom a bytovými doplnkami, auto-doplnkami, hračkami, športovými potrebami, kozmetikou, pracími a čistiacimi potrebami, výrobkami textilného priemyslu, konfekcie a obuvníckeho priemyslu, výrobkami polygrafického priemyslu, stavebnými materiálmi a stavebnými hmotami, priemyselnými hnojivami, poľnohospodárskymi produktmi a potravinami, liehovinami, výrobkami tabakového priemyslu, ovocím a zeleninou,
- sprostredkovanie predaja nehnuteľností
- leasingová a akvizičná činnosť
- prenájom nehnuteľností
- factoring (odkupovanie pohľadávok a inkaso faktúr)
- výroba liekov - krvné deriváty v rozsahu zber plazmy, substancie s obsahom aktívnych látok pre výrobu konečných liekových foriem, infúzne roztoky pre hemodialýzu, roztoky pre bikarbonátovú a acetátovú dialýzu, očkovacie látky, diagnostické prípravky, bakteriologické diagnostické preparáty, prípravky pre klinickú biochémiu, živné pôdy, suplementy, bielkovinové koncentráty, hydrolyzáty, dietetické prípravky (na veterinárne použitie)
- výroba prístrojov a zariadení, servis a údržba mechanických častí zdravotníckej techniky
- veľkodistribúcia liekov a zdravotníckych pomôcok v rozsahu - dovoz, vývoz, skladovanie, preprava a zásobovanie v SR registrovaných hromadne vyrábaných liekov, liečiv, pomocných látok a schválených zdravotníckych pomôcok
- výroba výživových doplnkov, dietetických potravín, krmív
- výroba liehu a spracovanie liehu
- samostatný sklad liehu
- výroba liehovín
- prenájom hnutelných vecí
- marketing

-
- prieskum trhu a verejnej mienky
 - poradenská a konzultačná činnosť v predmete podnikania
 - prenájom strojov a zariadení
 - sprostredkovanie obchodu a výroby v rozsahu voľnej živnosti
 - baliace činnosti
 - výskum a vývoj v oblasti prírodných vied
 - vedenie účtovníctva

Účtovníctvo spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. sa riadi pravidlami stanovenými Zákonom o účtovníctve číslo 431/2002 Z. z. a Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky číslo 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch a rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v platnom znení.

Ocenenie jednotlivých položiek majetku a záväzkov spoločnosti :

- spoločnosť oceňovala obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok obstarávacou cenou, ktorá okrem ceny obstarania obsahovala všetky náklady spojené s obstaraním,
- spoločnosť odpisovala dlhodobý hmotný a nehmotný majetok mesačnými odpismi, pričom doba odpisovania dlhodobého hmotného i nehmotného majetku sa riadila predpokladanou životnosťou a funkčnosťou majetku,
- zásoby spoločnosti obstarávané dodávateľským spôsobom sa oceňovali obstarávacími cenami, t. j. okrem ceny obstarania zahŕňali aj všetky vedľajšie obstarávacie náklady,
- o zásobách sa účtovalo spôsobom A,
- zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňovali vlastnými nákladmi - priame materiálové a osobné náklady vzťahujúce sa k výrobe,
- pohľadávky spoločnosti sa oceňovali menovitými hodnotami, okrem postúpených pohľadávok, ktoré sa oceňovali obstarávacou cenou, záväzky spoločnosti sa oceňovali menovitými hodnotami,
- k majetku spoločnosti, ktorého ocenenie dočasne kleslo k dátumu zostavenia účtovnej závierky pod účtovnú hodnotu sa tvorili opravné položky, ak reálna hodnota majetku stúpila k dátumu zostavenia účtovnej závierky nad účtovnú hodnotu, uviedla sa táto skutočnosť do prílohy k účtovnej závierke,
- spoločnosť oceňovala majetok a záväzky i v cudzej mene a to kurzom Európskej centrálnej banky (ECB) k dátumu deň pred uskutočnením účtovného prípadu, ak majetok a záväzky obstarané v cudzej mene vykazovali zostatok k dátumu zostavenia účtovnej závierky, prepočítali sa kurzom ECB k tomuto dátumu,
- spoločnosť tvorila rezervy k záväzkom a k nákladom, ktoré vystihovali budúce riziko podnikania spoločnosti.

HLAVNÉ ÚDAJE Z ÚČTOVNÝCH VÝKAZOV

SÚVAHA		Rok 2015 v EUR	Rok 2014 v EUR
SPOLU MAJETOK		50 635 543	29 808 943
A.	Neobežný majetok	23 525 672	11 871 902
A.1.	Dlhodobý nehmotný majetok	1 053 858	1 234 846
A.2.	Dlhodobý hmotný majetok	22 462 529	10 135 327
A.3.	Dlhodobý finančný majetok	9 285	501 729
B.	Obežný majetok	26 443 604	17 901 730
B.1.	Zásoby	8 994 196	8 754 148
B.2.	Dlhodobé pohľadávky	166 855	0
B.3.	Krátkodobé pohľadávky	17 114 850	9 027 445
B.5.	Finančné účty	167 703	120 137
C.	Časové rozlíšenie	666 267	35 311
C.1.2	Náklady budúcich období	39 670	35 311
C.3.4	Príjmy budúcich období	626 597	0
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVAZKY		50 635 543	29 808 943
A.	Vlastné imanie	10 199 648	12 053 582
A.1.	Základné imanie	13 122 299	13 122 299
A.4.	Zákonné rezervné fondy	257 776	257 273
A.5.	Ostatné fondy zo zisku	25 694	25 694
A.6.	Oceňovacie rozdiely	-16 388	-16 388
A.7.	Hospodársky výsledok minulých rokov	-1 044 371	-1 340 328
A.8.	Hospodársky výsledok bežného obdobia	-2 145 362	5 032
B.	Závazky	35 338 214	17 194 741
B.2. B.5.	Rezervy (dlhodobé aj krátkodobé)	729 436	841 618
B.1.	Dlhodobé záväzky	3 580 119	1 937 232
B.4.	Krátkodobé záväzky	13 849 861	7 944 901
B.7.	Krátkodobé finančné výpomoci	1 925 766	1 220 147
B.3. B.6.	Bankové úvery (dlhodobé aj krátkodobé)	15 253 032	5 250 843
C.	Časové rozlíšenie	5 097 681	560 620
C.1.	Výdavky budúcich období	0	5 703
C.2.	Výnosy budúcich období	5 097 681	554 917

HLAVNÉ ÚDAJE Z ÚČTOVNÝCH VÝKAZOV

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT		Rok 2015 v EUR	Rok 2014 v EUR
I.	Tržby za predaj tovaru	6 811 444	6 315 046
A.	Náklady na obstaranie predaného tovaru	7 234 392	5 932 002
	Obchodná marža	-422 958	383 044
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov	10 857 335	8 180 584
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	7 234 392	5 932 002
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných dodávok	6 012 801	3 158 832
E.	Osobné náklady	3 259 563	2 849 598
F.	Dane a poplatky	90 562	83 250
G.	Odpisy dlhodobého majetku	1 325 810	934 226
VI.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	609 944	10 472
H.	Zostatková cena dlhodobého majetku a materiálu	611 339	26 404
I.	Opravné položky k pohľadávkam	5 506	-35 397
VII.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	2 588 693	2 380 555
J.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	686 411	1 012 460
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti		-2 114 918	258 744
	Finančné výnosy	54 680	66 737
	Finančné náklady	359 878	256 708
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti		-305 198	-189 971
	Daň z príjmov	-274 754	63 741
Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti		-2 145 362	5 032
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA		-2 145 362	5 032

FINANČNÁ ANALÝZA A ZHODNOTENIE FINANČNEJ SITUÁCIE SPOLOČNOSTI

- a) Ukazovatele efektívnosti: 1.) ukazovatele ziskovosti 2.) ukazovatele aktivity
- b) Ukazovatele finančnej závislosti
- c) Ukazovatele likvidity

UKAZOVATELE		Rok 2015	Rok 2014
Ukazovatele ziskovosti			
hlavný ukazovateľ ziskovosti	výnosy / pasíva	0,47	0,69
ziskovosť celkového kapitálu	VH / pasíva	-0,04	0,00
ziskovosť vlastného imania	VH / vlastné imanie	-0,21	0,00
čistý pracovný kapitál (ČPK)	obežný majetok krátkodobý - bežné pasíva	-2 891 973	3 487 306
ziskovosť ČPK	VH / ČPK	0,74	0,00
Ukazovatele aktivity			
obrat ČPK v dňoch	ČPK / (výnosy / 365)	-44 dní	62 dní
obrat zásob v dňoch	zásoby / (výnosy / 365)	138 dní	156 dní
obrat pohľadávok v dňoch	krát. pohľadávky / (výnosy / 365)	262 dní	161 dní
Ukazovatele finančnej závislosti			
celková zadlženosť	cudzie zdroje / pasíva	0,70	0,58
bežná zadlženosť	(krátkodobé záväzky + krátkodobé úvery + krátkodobé finančné výpomoci + krátkodobé časové rozlíšenie) / pasíva	0,67	0,47
ukazovateľ podkapitalizovania	(vlastné imanie + dlhodobé záväzky + dlhodobé bankové úvery + dlhodobé rezervy) / neobežný majetok	0,69	1,25
krytie stálych aktív	vlastné imanie / neobežný majetok	0,43	1,02
Ukazovatele likvidity			
okamžitá likvidita	krátkodobý finančný majetok / bežné pasíva	0,00	0,01
bežná likvidita	(krátkodobý finančný majetok + krátkodobé pohľadávky) / bežné pasíva	0,58	0,63
dlhodobá likvidita	(krátkodobý finančný majetok + krátkodobé pohľadávky + zásoby) / bežné pasíva	0,89	1,23

(Bežné pasíva zahŕňajú: krátkodobé záväzky + bežné bankové úvery + krátkodobé finančné výpomoci + krátkodobé rezervy)
(Výnosy - všetky účty skupiny 6)

Finančné ukazovatele roku 2015 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sú ovplyvnené viacerými faktormi. K výraznému nárastu došlo v oblasti dlhodobého hmotného majetku, a to v dôsledku vybudovania novej výrobnéj linky na infúzne roztoky.

V roku 2015 je možné pozorovať aj výrazný nárast krátkodobých pohľadávok. Na strane pasív došlo taktiež k nárastu bankových úverov.

Hlavný ukazovateľ ziskovosti poklesol v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Vplyv na ziskovosť podniku má nárast pasív spojený s investíciou do novej výrobnéj linky na infúzne roztoky.

Pozitívnu zmenu možno sledovať v prípade ukazovateľa obratu zásob. Zámerom spoločnosti je aj v nasledujúcich rokoch skrátiť a zefektívniť prevádzkový cyklus všetkých výrobkov s akcentom na krvné deriváty a infúzne roztoky, ktoré predstavujú prevažnú časť obchodných aktivít a priamo ovplyvňujú hospodárenie a kapitálovú štruktúru spoločnosti.

Ukazovatele zadlženosti a likvidity vykazujú zhoršenie, čo je výsledkom realizácie investične náročných aktivít spoločnosti spojených s výstavbou novej výroby infúzných roztokov a tiež marketingovej podpory produktov. Okrem toho hodnoty finančných ukazovateľov sú ovplyvnené z nemalej časti aj externými vplyvmi ako priamy dôsledok vývoja spôsobeného finančno-hospodárskou krízou a dlhodobou situáciou v sektore zdravotníctva, ktorého problémy sa v plnej miere premietajú do ekonomického života spoločnosti.

HODNOTENIE UPLYNULÉHO OBDOBIA A PREDPOKLADANÝ VÝVOJ NASLEDUJÚCEHO OBDOBIA

Spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. je farmaceutická spoločnosť zameraná na výrobu liekov, zdravotníckych prípravkov a pomôcok určených pre zdravotníctvo. Farmaceutická výroba je riadená požiadavkami Správnej výrobnjej praxe (SVP), ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť systému zabezpečovania a riadenia kontroly kvality bezpečnej produkcie produktov. IMUNA PHARM, a.s. uplatňuje výrobné procesy, ktoré sú náročné na plnenie technických požiadaviek a kritérií uplatňovaných Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO - World Health Organization) a legislatívou EÚ. Výsledkom sú produkty s vyššou pridanou hodnotou, ktoré sú pre oblasť zdravotníctva nevyhnutné. Z obchodného hľadiska prevažnú časť odberateľov spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. tvoria nemocnice a zdravotnícke zariadenia, ktoré sú priamo napojené na zdravotnícky systém v našej krajine. V zdravotníctve nášho štátu sa opakovane prejavujú krízové príznaky už dlhšie časové obdobie, ktoré sa výpadkom príjmov zo zdravotného poistenia len prehĺbili. V konečnom dôsledku sa to dlhodobo prejavuje platobnou neschopnosťou jednotlivých zdravotníckych zariadení, bez možnosti uplatnenia akýchkoľvek opatrení k vymáhaniu vlastných pohľadávok, čo výrazne ovplyvňuje aj platobnú disciplínu a finančnú stabilitu našej spoločnosti. Na základe týchto skutočností bolo nevyhnutné (nielen pod vplyvom krízy) prijať určité opatrenia, ktoré by stabilizovali situáciu v spoločnosti a zabezpečili jej ďalší rozvoj.

Podstatou rozvojového plánu spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. je :

- prehodnotenie výrobného portfólia a zameranie sa na investície, ktoré zodpovedajú aktuálnym trendom vo farmaceutickom priemysle (biotechnológie, generiká),
- reštrukturalizáciu a revitalizáciu existujúcich výrobných a pomocných stredísk spoločnosti,
- investície do vlastného výskumu a vývoja,
- zmena spôsobu organizácie a štruktúry spoločnosti.

Primárne sa jedná o modernizáciu a rekonštrukciu jednotlivých výrobných divízií, ako aj o investície, ktorými reagujeme na aktuálne trendy vo farmaceutickom priemysle a to hlavne v oblastiach biotechnológie, imunomodulátorov, vakcín a probiotík. Tieto investície nám pomôžu splniť zvyšujúce sa technické požiadavky a technologické kritéria uplatňované WHO a legislatívne požiadavky EÚ pri registrácii liekov na iných trhoch a zároveň znížiť nákladovú náročnosť výroby. Splnenie a dodržiavanie týchto noriem nám zároveň umožní expandovať nielen na trhy krajín EÚ. Exportom zvýšime tržby a pridanú hodnotu našich výrobkov. Okrem exportu našich výrobkov sa prostredníctvom týchto investícií vytvára priestor na spoluprácu s nadnárodnými spoločnosťami v oblasti zmluvných výrob, čím sa dosiahne nákladová efektívnosť jednotlivých výrobných a ostatných technicko-pomocných prevádzok. Realizáciou našich podnikateľských zámerov zapájame do spolupráce ďalšie podnikateľské subjekty, čím vytvárame dočasné pracovné pozície a zabezpečujeme stabilitu zamestnanosti v regióne.

V minulosti sme v súvislosti so strategickým plánom rozvoja našej spoločnosti zrealizovali projekt: Decentralizácia výroby tepla, pary a TUV, ktorého hlavným cieľom bola úspora energií a zníženie znečistenia ovzdušia. Ďalším významnými projektmi boli: „Modernizácia technologického a prístrojového vybavenia IMUNA PHARM, a.s.“ a „Modernizácia technologického a prístrojového vybavenia č. 2 IMUNA PHARM, a.s.“. Tieto projekty boli realizované z časti z vlastných zdrojov a z časti z prostriedkov ERDF (European Regional Development Fund). Cieľom týchto projektov bola modernizácia výrobných zariadení za účelom štandardizácie a zefektívnenia výrobného procesu, splnenia požiadaviek správnej výrobnéj praxe, zvýšenia kvality a konkurencieschopnosti produktov, možnosti registrácie na zahraničných trhoch a zníženia nákladov na externé testovanie a analýzy. Vyššie spomínané projekty vyvolali potrebu po dodatočných investíciách v rámci realizovaných projektov a zároveň s rastúcim objemom predajov bolo nevyhnutné investovať do rozšírenia a modernizácie skladového hospodárstva (dialyzačné roztoky a krvné deriváty).

Zvýšené požiadavky na zloženie a bezpečnosť výrobkov, technické vybavenie výrobných zariadení a kontrolu kvality nútia našu spoločnosť prehodnotiť stratégiu aj v oblasti výskumu a vývoja. Využitím vedeckej a výskumno-vývojovej základne v oblasti biotechnológií spoločnosť investovala do vybudovania prevádzky produkcie bunkových implantátov a zároveň vybudovala výskumno-vývojovú jednotku zameranú na výskum vírusových vakcín. Financovanie týchto projektov je z časti zabezpečené prostredníctvom získaných stimulov na základný a aplikovaný výskum od Ministerstva školstva SR, vlastných a externých zdrojov.

V roku 2013 bol úspešne spustený výskumno-vývojový projekt pod názvom „Výskum inovatívnych liečebných postupov a technologických postupov pri výrobe kombinovanej vakcíny a založenie seed lot systému“.

Dôvodom realizácie tohto projektu sú investície spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. do výroby kombinovanej trivakcíny voči osýpkam, mumpsu a rubeole. Aplikácia MMR (measles, mumps and rubella) vakcíny je zahrnutá do Imunizačného programu, ktorým sa SR riadi od roku 1986. Cieľom programu je eliminovať až eradikovať výskyt prenosných ochorení (v súlade so strategickým plánom pre Európsky región) dôsledným zabezpečovaním imunizácie najmä detskej populácie. Pôvodný výrobca spoločnosť Sévapharma, a.s. vyrábala iba dve zložky trivakcíny, a to vakcínu voči osýpkam a vakcínu voči mumpsu, pričom tretiu zložku, vakcínu voči rubeole, nakupovala ako polotovár od firmy Chiron, Taliansko. Cieľom projektu je zavedenie výroby tekutej živej atenuovanej vakcíny voči rubeole, ktorá bude použitá ako zložka kombinovanej MMR trivakcíny voči osýpkam, mumpsu a rubeole

- TRIVIVAC alebo ako samostatná finálna monovakcína voči rubeole. V roku 2014 bolo obstarané technologické vybavenie a prístroje potrebné pre zavedenie nových technologických postupov ako aj komerčný vakcinačný kmeň RA27/3 z Wistar Institute, Philadelphia, USA.

Produkcia bunkových implantátov, výroba imunomodulátorov, vývoj vakcíny voči rubeole, výskum v oblasti vírusových očkovacích látok ako aj iné výroby si vyžadujú zvýšené požiadavky na kvalifikovaný personál. Prípravu odborného personálu vykonávame v spolupráci s jednotlivými ústavmi Slovenskej Akadémie Vied (SAV) predovšetkým s Virologickým ústavom SAV a s univerzitami požadovaného zamerania napr. s Prírodovedeckou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vzhľadom k zložitosti jednotlivých výskumných tém spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. bola motivovaná rozšíriť svoj nový výskumný tím o vedeckých pracovníkov zo zahraničia. Odbornú kvalifikáciu a zručnosti zamestnancov prehľbuje spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. prostredníctvom vzdelávacích programov financovaných z vlastných zdrojov prípadne zo zdrojov ESF (Projekt vzdelávania zamestnancov spoločnosti IMUNA PHARM, a.s.). Vzájomnú spoluprácu s ústavmi SAV a univerzitami prehľbujeme aj v oblasti výskumných programov, ktoré majú uplatnenie v našej výrobe:

- Príprava živej tekutej vakcíny voči rubeole (VMSP 2007) - ukončený,
- Výskum nových kultivačných substrátov pre prípravu očkovacích látok (základný výskum - Stimuly pre vedu a výskum) - ukončený,
- Výskum nových finálnych foriem vírusových vakcín s cieľom optimalizácie ich stability a účinnosti (aplikovaný výskum - Stimuly pre vedu a výskum) - ukončený,
- Kompetenčné centrum pre biomodulátory a výživové doplnky (PROBIOTECH) - v priebehu realizácie,
- Inovácia technologického procesu prípravy imunomodulačného prípravku Transfer faktor, overenie jeho účinnosti, bezpečnosti a zloženia - v priebehu realizácie,
- Výskum inovatívnych postupov a technologických postupov pre výrobu kombinovanej vakcíny a založenie „seed lot systému“ - v priebehu realizácie.

Do procesu rozvoja spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. patrí aj investícia do výroby imunomodulátorov. Výrobu imunomodulátorov reprezentuje produkt IMMODIN. IMMODIN je liečivý prípravok, ktorý normalizuje bunkovú zložku imunity. V súčasnej dobe nemá porovnateľnú priamu konkurenciu na našom trhu. Jedná sa o terapeuticky a komerčný produkt, ktorý má obrovský exportný potenciál.

Očakávané budúce nefinančné prínosy projektu:

- inovácia technologického vybavenia výrobného pavilónu spĺňajúceho požiadavky Správnej výrobnéj praxe (SVP) vedúce k výrobe kvalitných, bezpečných a konkurencieschopných produktov v oblasti výroby imunomodulátorov,
- vytvorenie podmienok pre transfer technológie výroby imunomodulátora v oblasti vyhovujúcich výrobných podmienok, inovácie usporiadania výroby a inovácie technologických postupov pri využití nových progresívnych technologických zariadení,

- vytvorenie podmienok pre inováciu metodík kontroly produktov, medzioperačných technologických krokov a kontroly vstupných surovín požadovaných legislatívou zabezpečujúcou kvalitu a bezpečnosť produktu a produkcie,
- zvýšenie konkurencieschopnosti produkcie a zvýšenia pridanej hodnoty výrobku,
- vytvorenie podmienok na inováciu technologických krokov výroby vychádzajúcich zo stále sa meniacich súčasných trendov,
- vytvorenie podmienok pre zvyšovanie odborného potenciálu,
- v projekte sa kladie dôraz aj na reštrukturalizáciu firmy a na perspektívne výrobné programy smerujúce k biotechnologickým produktom, ktoré zabezpečia návratnosť investície a dosiahnutie strategického cieľa - konkurencieschopnosti.

Hlavný cieľ projektu :

- inovácia technologických zariadení, strojov a prístrojov spĺňajúcich požiadavky Správnej výrobnéj praxe a Správnej laboratórnej praxe pre výrobu a kontrolu imunomodulátora - IMMODIN.

Cieľom spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. je okrem inovácie technologického vybavenia pre výrobu imunomodulátora aj inovácia technologického postupu výroby so zámerom zvýšiť koncentráciu a aktivitu účinných zložiek a zabezpečiť jeho imunomodulačnú účinnosť a bezpečnosť. Na zabezpečenie tohto cieľa chce spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. využiť možnosti, kapacity a prostriedky z projektu: „Inovácia technologického procesu prípravy imunomodulačného prípravku Transfer faktor, overenie jeho účinnosti, bezpečnosti a zloženia.“.

Zámerom vyššie uvedených projektov je vytvorenie nového portfólia výrobkov prípadne inovácia produktových skupín, zvýšenie produktivity práce, pridanej hodnoty, zníženie výrobných nákladov a zároveň zníženie ekologickej záťaže vonkajšieho prostredia. Realizovaním našich zámerov sa podieľame na plnení cieľov NRP SR v nasledujúcich oblastiach: rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, rozvíjanie ľudských zdrojov a zvyšovanie ich adaptability a podpora vyváženého regionálneho rozvoja.

Plán rozvoja spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. prinesie nielen nové príležitosti pre rozvoj spoločnosti, ale aj daného regiónu. V konečnom dôsledku realizácia plánu strategického rozvoja, ako aj jeho jednotlivých častí, povedie k zvýšeniu našej konkurencieschopnosti, kupevneniu si pozície na tuzemskom trhu, k zefektívneniu chodu spoločnosti, a predovšetkým pomôže podniku čiastočne zbaviť sa závislosti na tuzemskom zdravotníckom trhu.

Financovanie rozvoja spoločnosti je zabezpečené z externých a interných zdrojov. Vyššie uvedené projekty však vzhľadom k ich finančnej náročnosti, ktorá vychádza z vysokých nárokov na zabezpečenie bezpečnosti a kvality produktu (vrátane splnenia prísnych požiadaviek na výrobu podľa GMP), vyvolali vyššiu potrebu po zdrojoch financovania, ktoré nie je spoločnosť schopná pokryť z vlastných zdrojov.

V roku 2009-2010 pod vplyvom celosvetového vývoja ovplyvneného finančno-hospodárskou krízou musela spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. prehodnotiť plán rozvoja spoločnosti, čo sa prejavilo hlavne v obchodnej a marketingovej politike spoločnosti. Pod vplyvom dlhodobej zlej platobnej disciplíny odberateľov, ktorá spôsobovala druhotnú platobnú neschopnosť a tým limitovala ďalší rozvoj spoločnosti, sa IMUNA PHARM, a.s. rozhodla v roku 2009 obmedziť dodávky do prevažne štátnych zdravotníckych zariadení, čo malo za následok pokles tržieb predovšetkým v segmente infúzných roztokov a krvných derivátov. Tomuto rozhodnutiu boli prispôsobené ďalšie opatrenia, ktoré boli postupne zrealizované v rokoch 2009-2010. Uplatňovaná obchodná politika spoločnosti má pretrvávajúci charakter aj v nasledujúcich obdobiach a vychádza z týchto cieľov:

I. zníženie nákladov a udržanie cien vstupov

- a) efektívne využívanie výrobných kapacít prostredníctvom kampaňovitej výroby roztokov a tabliet do času spustenia jednozmenných prevádzok na základe zvýšeného dopytu po týchto výrobkoch,
- b) zabezpečenie zmluvných výrobných priestorov a technológií
- c) zníženie nákladov na prepravu prostredníctvom optimalizácie logistického systému
- d) zníženie nákladov na energetické vstupy a režijný materiál
- e) udržanie a prípadné zníženie cien základných materiálových vstupov
- f) inovácia systému riadenia výroby s cieľom zníženia nákladov na výrobu - spotreby materiálu (priamy a režijný - prehodnotenie výrobných noriem) a služieb (realizácia prevažnej časti analýz a rozborov vo vlastnej réžii)
- g) zníženie nákladov nevýrobného charakteru hlavne v oblasti konzultačných a poradenských činností, marketingu a administratívnych služieb
- h) zníženie finančných nákladov

II. zvýšenie tržieb v základných výrobných radoch (krvné deriváty, pevné liekové formy a roztokové programy) a tovaru (krvné deriváty, IMMODIN a STAFAL)

- a) úprava registračných dokumentácií v zmysle platnej európskej legislatívy
- b) ukončenie registračných procesov (Srbsko, BiH, Ukrajina, Rusko, Bulharsko, Rumunsko, Poľsko, Bielorusko, Nemecko, Rakúsko)
- c) začatie nových registračných procesov
- d) vyhľadávanie nových produktov (výrobok, tovar) pre doplnenie obchodného portfólia spoločnosti (nízkomolekulárny heparín, špeciálne a aminokyselinové infúzne roztoky, antibiotiká, výrobky pre onkologických pacientov, krvné vaky)
- e) zabezpečiť zber plazmy objemovo zodpovedajúcim 3 šaržiam krvných derivátov pre rok 2015 a realizácia predaja 3 šarží krvných derivátov v roku 2015
- f) udržanie predajných cien a objemov v - dialyzačné roztoky a krvné deriváty
- g) navýšenie objemov predaja hlavne výrobkov (krvných derivátov - export, tabliet, dietetík, dialyzačných a infúzných roztokov) a tovaru (vakcíny, krvné deriváty, IMMODIN, STAFAL, tetanická vakcína ALTEANA) na tuzemských a zahraničných trhoch

- h) výroba a predaj v nových výrobových radoch (bunkové implantáty - chondroautocell určených pre ortopedických pacientov, fibroblasty určené pre oblasť estetickej medicíny)

III. zlepšiť manažment obežných aktív a krátkodobých záväzkov

- a) zabezpečiť inkaso pohľadávok (zmena typu portfólia zákazníkov prevažne z nemocníc na distribučné spoločnosti)
- b) skrátiť prevádzkový cyklus pre oblasť krvných derivátov vrátane zabezpečenia optimálneho modelu ich financovania
- c) úprava platobných a dodacích podmienok

Zámerom spoločnosti je vybudovanie dlhodobých obchodných vzťahov, ktoré neohrozia finančné toky v spoločnosti spôsobené platobnou neschopnosťou obchodného partnera. Okrem toho jedným z hlavných obchodných cieľov spoločnosti je zvýšiť objem predaja nových produktových radov (bunkové implantáty, vakcíny, probiotiká, IMMODIN, STAFAL, ALTEANA) a zvýšiť podiel tržieb zo zahraničia na celkových tržbách spoločnosti.

Vývoj z predchádzajúceho obdobia obmedzil a utlmil investičné zámery spoločnosti. V sledovanom období sme sa zamerali prevažne na realizáciu projektových činností. V roku 2012 spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. začala s realizáciou projektov v oblasti výskumu a vývoja, ktoré svojimi výsledkami povedú k zvýšeniu konkurencieschopnosti výrobkov spoločnosti IMUNA PHARM, a.s.. Tieto projekty sa realizovali aj počas roku 2014 a ukončenie ich realizácie je naplánované do 6-2015.

Najväčšími odberateľmi vlastných výrobkov a tovaru boli v roku 2015 spoločnosti VŠZP, UNIPHARMA Prievidza, FARMAKOL, PHOENIX, UKRMEDIAL, PHARM SERVICE, MEDART, Univerzitné a fakultné nemocnice v Bratislave, Martine, Košiciach a Prešove, MEDINDEX, LOGMAN a FMC.

V roku 2015 spoločnosť zvýšila tržby z predaja vlastných výrobkov, služieb a tovaru, a to hlavne rozšírením predaja liečivých prípravkov IMMODIN, STAFAL, ALTEANA, alergény a zachovaním, resp. zvýšením úrovne predajov krvných derivátov, dialyzačných roztokov a tabliet, resp. rozšírením ich predajov na území Nemecka, Rakúska, Srbska, Bulharska, Poľska, Maďarska, Uzbekistanu, Macedónska, Bosny a Hercegovíny, Bieloruska, Ruska a Kazachstanu. Za týmto účelom boli v roku 2007 zriadené obchodné zastúpenia v Kosove a Bulharsku a v roku 2008 v Macedónsku. Okrem toho spoločnosť v roku 2010 zriadila dcérsku spoločnosť so 100% účasťou v Bosne a Hercegovine a rovnako v roku 2011 v Srbsku.

Súčasťou obchodnej politiky je aj registračný proces našich výrobkov na zahraničných trhoch ako nutná podmienka vstupu na tieto trhy. IMUNA PHARM, a.s. intenzívne pracuje na registráciách vlastných výrobkov v nasledujúcich krajinách : Maďarsko, Poľsko, Ukrajina, Bielorusko, Rusko, Gruzínsko, krajiny bývalej Juhoslávie okrem Slovinska, Albánsko, Kosovo, Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Rakúsko, Nemecko, Uzbekistan, Tadžikistan a Kyrgyzstan.

Postupným ukončením investícií, zvolením vhodného portfólia výrobkov, neustálou výskumno-vývojovou prácou a zaradovaním nových výrobkov s vyššou pridanou hodnotou, stabilizáciou tuzemského trhu a realizáciou exportov, dochádza k zvyšovaniu pridanej hodnoty spoločnosti, čo má pozitívny vplyv nielen na vývoj výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti, ale aj na celé hospodárenie spoločnosti IMUNA PHARM, a.s..

Po skončení sledovaného obdobia nenastali žiadne ďalšie skutočnosti osobitého významu.

DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

V roku 2015 spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. vynaložila na výskum celkom 3 269 839 EUR.

V roku 2015 spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. pracovala na analýze trhu infúzných roztokov so zameraním na identifikáciu a výber najvhodnejšieho riešenia pre zostavenie nového výrobného procesu. Spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. sa zameriavala na inžiniering, získavanie potrebných povolení, zabezpečenie technologického vybavenia a realizáciu stavebných činností na základe verejného obstarávania potrebných pre výstavbu novej výroby infúzných roztokov. Nasledujúcimi činnosťami nevyhnutnými pre spustenie novej výroby infúzných roztokov boli inštalácia výrobných a technologických zariadení, optimalizácia výrobného procesu, príprava na certifikáciu výrobných priestorov a vyjednávanie zmluvných podmienok s dodávateľmi ohľadom vstupných surovín a materiálov potrebných pre novú výrobu infúzných roztokov. Nevyhnutnou súčasťou spustenia novej výroby infúzných roztokov bolo aktívne vyhľadávanie nových obchodných partnerov, príprava rámcových zmlúv.

IMUNA PHARM, a.s. v minulosti založila obchodné zastúpenia na Ukrajine, v Rusku, Bulharsku, Kosove, Srbsku, Bosne a Hercegovine, Chorvátsku a Macedónsku, ktoré svojou činnosťou pokrývajú aktivity v celom balkánskom regióne s výnimkou Slovinska. V roku 2012 z dôvodu prehodnotenia dosiahnutých výsledkov vo vzťahu k vynaloženým výdavkom sa spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. rozhodla ukončiť existenciu zastúpenia v Rusku a vykonávať jednotlivé aktivity na tomto trhu z centrálnej spoločnosti. Zároveň spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. má majetkové podiely v dcérskych spoločnostiach v Poľsku (100% majetková účasť), v Kosove (100% majetková účasť), v Bosne a Hercegovine (100% majetková účasť) a v Srbsku (100% majetková účasť). V priebehu roka 2015 bolo zaregistrované zastúpenie „Imuna Middle East FZC“ so sídlom v Spojených Arabských Emirátoch, pre účely prieskumu trhu a distribúciu. Koncom roka 2013 došlo v spoločnosti IMUNA PHARM, a.s. k rozhodnutiu založiť obchodné zastúpenie v Uzbekistane, čo bolo aj zrealizované v priebehu prvého kvartálu roku 2014.

Spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. v plnom rozsahu dodržiava platné právne predpisy v oblasti ochrany životného prostredia so zameraním na odpadové hospodárstvo, ochranu ovzdušia, vôd a ochranu prírody. Riadi sa pri tom schváleným programom odpadového hospodárstva, ktorého cieľe zabezpečuje v súlade s prijatými opatreniami. Všetky produkované odpady boli zaradené podľa katalógu odpadov a kategorizácie v zmysle Vyhlášky č. 284/2001 Z. z.. Spoločnosť má rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Prešove (rozhodnutie č. OŽP/2007/00380-03-Pm/ŠSOH z 03.12.2007) vydaný súhlas na nakladanie s 19 druhmi nebezpečných odpadov, pričom má zmluvne zabezpečené ďalšie zneškodňovanie týchto odpadov oprávnenými odberateľmi. Rozhodnutím č. ŽP 1/2008/256/OH-Đu z 22.9.2008 sa doplnil vydaný súhlas o jeden nový druh odpadu. IMUNA PHARM, a.s. momentálne nakladá s 20-timi druhmi nebezpečných odpadov. Odbor životného prostredia v spoločnosti uskutočňuje aj dôslednú separáciu odpadov z výroby a komunálneho odpadu,

ktoré sa dajú zhodnotiť ako druhotná surovina (napr. papier, sklo, všetky druhy plastov, drevo, železné a neželezné kovy). Spoločnosť IMUNA PHARM, a.s. má k dispozícii 4 stredné zdroje znečisťovania ovzdušia (3 plynové kotolne a technologické zariadenie výroby dialyzačných roztokov). Technologické zariadenie výroby tabliet rozhodnutím 1/2009/175-02/LK zo dňa 18.06.2009 zaniklo. V súvislosti s prevádzkovaním týchto zdrojov si firma plní svoju oznamovaciu povinnosť o množstve vypúšťaných emisií znečisťujúcich látok a uhrádza ročné poplatky za znečisťovanie ovzdušia.

Priemerný stav zamestnanosti v spoločnosti v roku 2015 bol 157 zamestnancov. K 31.12.2015 predstavoval evidenčný stav zamestnancov hodnotu 168.

NÁVRH NA ROZDELENIE VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE - 2015

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie 2015 predstavuje stratu vo výške 2 145 362 EUR.
Dosiahnutú stratu za účtovné obdobie 2015 navrhujeme zaúčtovať nasledovne:

Rozdelenie výsledku hospodárenia za účtovné obdobie 2015:

- neuhradená strata minulých rokov..... 2 145 362 EUR

V Šarišských Michaľanoch, 30.06.2016

MVDr. Schvalb Peter
člen predstavenstva

Ing. Karol Bačo
člen predstavenstva